

Γράμματα

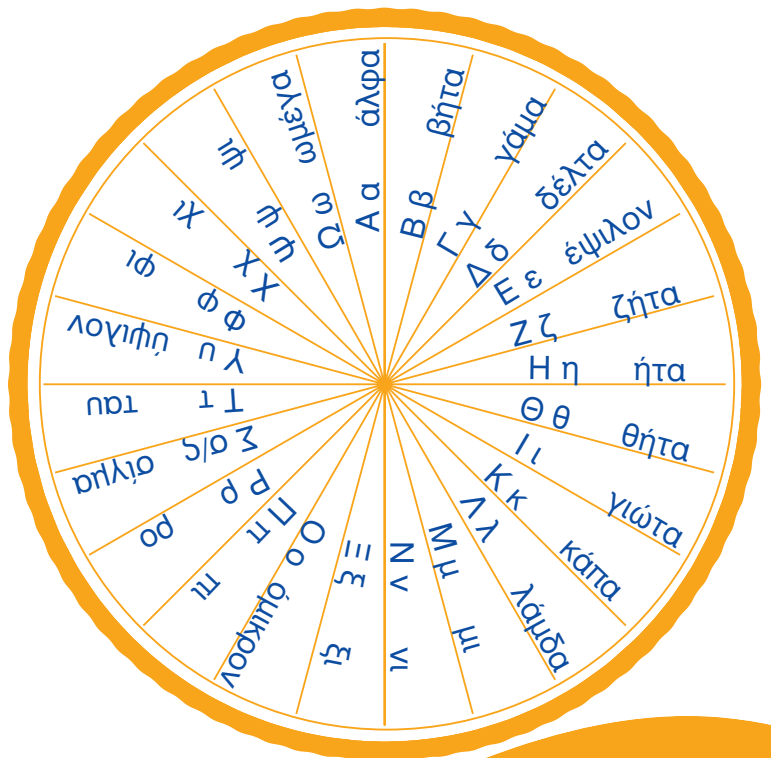

Εντάξει, καταλαβαίνω ότι τα [α], [θ], [ντ], [ου] κτλ. συμβολίζουν τους ήχους που χρησιμοποιώ όταν μιλάω. Όταν γράφω, όμως, χρησιμοποιώ το ελληνικό αλφάβητο (α, β, γ, δ, ε, ζ...), που αποτελείται από 24 γράμματα!

Σωστά, Ορέστη!

Γράμματα είναι τα σημεία του γραπτού λόγου που παριστάνουν τους φθόγγους. Π.χ. Το **π**, το **α**, το **λ** και το **ι** είναι τα γράμματα που χρησιμοποιούμε για να αναπαραστήσουμε τους φθόγγους [π], [α], [λ], [ι], που προφέρουμε όταν λέμε τη λέξη **πάλι**.

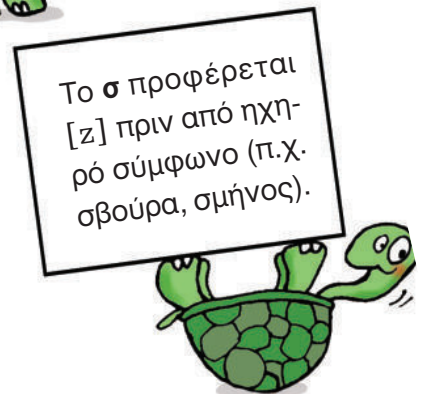

[α]	Α α
[ε]	Ε ε, Αι αι
[ι]	Η η, Ι ι, Υ υ, Ει ει, Οι οι, Υι υι
[ο]	Ο ο, Ω ω
[ου]	Ου ου
[κ]	Κ κ
[π]	Π π
[τ]	Τ τ
[γκ]	Γκ γκ, γγ
[μπ]	Μπ μπ
[ντ]	Ντ ντ
[γ]	Γ γ
[β]	Β β
[δ]	Δ δ
[χ]	Χ χ
[φ]	Φ φ
[θ]	Θ θ
[λ]	Λ λ
[ρ]	Ρ ρ
[ζ]	Ζ ζ
[σ]	Σ σ ς
[μ]	Μ μ
[ν]	Ν ν

Για να δούμε, τώρα, ποια είναι η αντιστοιχία ανάμεσα στους φθόγγους και τα γράμματα.

Διπλά λέμε τα γράμματα ξ και ψ, γιατί το καθένα παριστάνει δύο φθόγγους:
 $\xi = [\kappa] + [\sigma]$, $\psi = [\pi] + [\sigma]$

Το σ προφέρεται [z] πριν από ηχηρό σύμφωνο (π.χ. σβούρα, σμήνος).

Δίψηφα ονομάζονται δύο γράμματα μαζί που παριστάνουν έναν φθόγγο. Αυτός ο φθόγγος μπορεί να είναι είτε φωνήεν (δίψηφο φωνήεν) είτε σύμφωνο (δίψηφο σύμφωνο).

Δίψηφα φωνήεντα:

- Το **ο+υ = ου** για τον φθόγγο [ου], π.χ. **του ουρανού**
- Το **α+ι = αι**, που προφέρεται [ε], π.χ. **αρχαίος**
- Το **ε+ι = ει**, το **ο+ι = οι** και το **υ+ι = υι**, που προφέρονται [ι], π.χ. **τρέχει, άνθρωποι, υιός**

Δίψηφα σύμφωνα:

- Το **μ+π = μπ** για τον φθόγγο [μπ], π.χ. **μπαίνω**
- Το **ν+τ = ντ**, που προφέρεται [ντ], π.χ. **ντύνομαι**
- Το **γ+κ=γκ** και το **γ+γ=γγ**, που προφέρονται [γκ], π.χ. **αγκαλιά, φεγγάρι**